

Рублик Дарія

слухач магістерської програми
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

АМОРТИЗАЦІЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ВЛАСНИХ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Одним із типових джерел власних фінансових ресурсів простого відтворення потенціалу вітчизняних сільськогосподарських підприємств є амортизація.

Згідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби” амортизація є систематичним розподілом вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації) [3].

При цьому вартість, яка власне амортизується, є первісною або переоціненою вартістю необоротних активів, зменшеною на ліквідаційну вартість. У свою чергу, ліквідаційна вартість – це сума коштів або вартість інших активів, яку підприємство очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання, за вирахуванням витрат, пов’язаних з продажем (ліквідацією) [1].

Строк корисного використання регламентується П(С)БО 7 та визначається очікуваним періодом часу, протягом якого необоротні активи використовуватимуться підприємством або з їх використанням буде виготовлено очікуваний підприємством обсяг продукції. Ліквідаційна вартість і строк корисного використання засобів підприємством самостійно встановлюється і фіксується в наказі по підприємству при визнанні об’єкта засобів активом.

Визначити строк корисної експлуатації основних засобів необхідно з врахуванням норм пункту 24 П(С)БО 7: 1) очікуване використання об’єкта підприємством з урахуванням його потужності або продуктивності; 2) фізичний і моральний знос, що передбачається; 3) правові або інші обмеження щодо строків використання об’єкта та інші фактори.

Доцільним є наголосити, що на практиці стосовно амортизації здебільшого застосовують словосполучення “амортизаційний фонд”, однак дефініція “фонд” доречна лише щодо цільового визначення фінансових ресурсів відтворення. Таким чином, “амортизаційний фонд” доцільно застосовувати лише щодо розуміння амортизації як джерела формування ресурсів простого відтворення, але в жодному разі не стосовно коштів, які спрямовуються на цю мету.

При цьому необхідно чітко розмежовувати поняття резерв і регулятив, оскільки першому завжди протистоїть реальна вартість, у той час як другому – тільки фіктивні цінності. Саме амортизаційний фонд якраз і є прикладом такого регулятиву, оскільки його відображення зумовлюється лише особливим способом списання частини вартості основних засобів, яка ними втрачається внаслідок зносу [2, с. 67].

Якщо керуватись етимологією терміну “фонд” (франц. fond, від лат. fundus – основа) – 1) запаси, ресурси, нагромадження, 2) кошти або матеріальні засоби, призначені для якої-небудь мети, таким з позицій формування ресурсів як простого, так і розширеного відтворення можна розглядати лише виручку, саме вона є реальним фондом, а не віртуальним джерелом формування ресурсів. Лише для зручності контролю за цільовим використанням фінансових ресурсів відтворення доцільним є поділ цього джерела на його складові: прибуток та суму, адекватну спожитим виробничим засобам – амортизаційний фонд.

Список використаних джерел

1. Амортизація основних засобів. Податки & бухоблік. Листопад 2017. № 94. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/november/issue-94/article-32188.html>.

2. Бруханський Р. Ф., Железняк Н. В., Хомин І. П. Фінансово-облікова проблематика відтворення потенціалу сільськогосподарських підприємств: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 452 с.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби” в редакції від 29.10.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>